

གཞི་རྒྱ་

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།

རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༥༠

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷན་ ༤

སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༣༤

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་བདུན་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་དཔལ་ལྷན་དབུས་བོད་
མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཚོག་དང་མཇལ་བཅར་ཞུས་པ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷན་ ༣ ཚེས་ ༡ རྣམས་ ༥ བར་ཉིན་ལྷའི་རིང་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༥ པ་
བསྐོང་ཚོགས་ཞུས་པ།

དཀར་ཆག

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་སྡོན་སྦྱང་།

༡།	བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་ ༣ ཡ	
	བསྐོང་ཚོགས་ཞུས་པ།	༣
༢།	དབལ་ལྷན་དབུས་བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་ཀྱི་སྐུ་ངོ་སྤྱོད་སྦྱོང་།	
	མཚོག་དང་མཇུག་བཅས་ཞུས་པ།	༣
༣།	དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་བགྲེས་གཞིའི་མཇུག་བཅས་ཞུས་པ།	༥
༤།	བོད་དང་ཉེ་མ་ལ་ཡའི་སྡོ་སྦྱོར་སྡོན་སྦྱོར་ཁང་དུ་ཉེ་གས་ཞིབ་བསྐྱོད་པ།	༥
༥།	གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞིའི་མཐོ་སློབ་སྡོན་སྦྱོར་རིམ་གྱི་ཡིག་རྒྱུག་ཀྱི་ཉེ་གས་ཞིབ་པ།	༦
༦།	གནས་ཚུལ་སྤྱོད་བསྐྱུས།	༧
༧།	ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ།	༩
༨།	འབྲུང་འབྲུང་ལས་འཆར།	༩

གསར་འཛིན་འདོན་སྤྲོད་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།
 སློབ་སྡོན་པ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ། ལྷན་རམས་བ་དུང་འཚོ་ཆེ་རིང་ཐག་གཙོད།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞི། ལྷན་དགོང་ཉེ་དག་འདུལ།
 ཚོམ་སྤྲིག་པ། ཆེད་ལས་སྡོན་བ་ཐུབ་བསྐྱུས་ཀུན་འཕེལ།
 མོག་མུང་འཇུག་སྤྲིག་པ། ཆེད་ལས་སྡོན་བ་ཐུབ་བསྐྱུས་ཀུན་འཕེལ།
 དེབ་གཟུགས་ཁུས་བཞོན་དང་པར་སྐྱོན་པ། Imperial Printing Press, Dharamshala

ཚོགས་གཙོ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་བཞིན་དུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་དགུ་འགྲོ་བ་དང་ད་ཆ་ལྷན་ཚོགས་
 གྲླབས་བདུན་པས་མུ་མ་ཐུང་འགན་འཁུར་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ལགས། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྗེ་ཡ་གྲུལ་བོད་ཀྱི་
 གསོ་བ་རིག་པ་འདི་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏོང་ཟབ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ལྷན་འདུན་ལ། རྒྱུ་ལུ་འདུ་གཤོང་དམར་བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེས་པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་བས་དུ་མ་བཀྲིས་པས་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་བྱ་བཞག་
 ཞིག་ཡིན། གསོ་བ་རིག་པ་ཞི་དེང་འཇམ་གླིང་ཤར་རྒྱལ་ཀུན་ལ་དར་བྱུང་མེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། རིས་མེད་སྤྱི་འགྲོ་
 ཀུན་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་མཇུག་རྗེས་ཀྱི་བཀའ་འདུན་ཉལ་གཅིག་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡ་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱི་མེད་བཅུ་བཞི་
 བ་མཚོག་གིས་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྲོད་པའི་མེ་རོ་མཇུག་ནས་གསོ་གནང་མཇུག་པ་སྤྱི་སྐབས་བཙུག་པོ་དུ་བོད་གཞུང་སྤྱོད་ཅིས་
 ཁང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་འཕགས་ལུལ་དུ་གསུང་འཇུགས་བཀའ་འདུན་བསྐྱེད་པ་གནང་མཇུག་པའི་
 བཀའ་འདུན་ལས་བྱུང་བཞི་ཀུན་ཀྱི་མཁྱེན་རྒྱུ་ལྷན་ཡིན་པ་གོང་མ་ཆག ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 འདིའི་ནང་བོད་མི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པར་སོང་། ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱི་
 མ་གཅིག་གི་སྤོབ་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ཞལ་ཚོགས་ཡིན་སྐབས་དམ་ཚིག་སྤྱི་ལྷག་ཐོག་སྤྱོད་པོར་གི་
 ཁེ་ཕན་ཆེད་འབད་འབྱུངས་དགོས་པ་དང་། འཆམ་མ་སྤྱོད་དང་བསམ་བཞེས་གནང་དགོས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་དགོས་

༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༧ བསྐྱོད་ཚོགས་ཞུས་པ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲིག་དགོངས་
དོན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡ རུས་ ༥ བར་ཉིན་ལྔའི་རིང་
དང་ས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་མགོན་ཁང་དུ་སྐབས་བདུན་པའི་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་
ལྷན་ཚེ་བཅས་ཚོགས་མི་བཅུ་དང་ལྷན་ཚེ་ལས་སྐོབ་པ་
དབུས་པའི་ཚོགས་མི་བཅུ་གཉིས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ལྷན་
ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༧ བསྐྱོད་ཚོགས་ཞུས་ཡོད།

ཚོགས་འདུའི་ཉིན་དང་པོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚེ་ལས་གཞིན་གཞུང་
སྲོལ་ལགས་ནས་ལོ་འཁོར་ཅིས་ཁྲ་སློག་སྐབས་སྐབས་གནང་ཏེ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་
ཐོག་ཉིན་གཅིག་གང་པོར་གྲོས་བསྟུན་ཞུས་པར་དེ་བསྐྱེད་སྐྱོབ་

བ་རྣམས་ནས་ཚོགས་དབུས་ཆད་ལུས་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟུ་
དགོས་པ་དང་དཔལ་ལྷན་དབུས་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ནས་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་བ་རྟེན་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ལ་གྲོས་
བསྟུར་ལྷུག་པོ་བྱུང་ཡོད། ཉིན་གསུམ་པར་འགྲོ་མཁོ་སྐྱོན་ཅིས་
ཁང་གི་སྐྱོད་སློབ་ཁང་གི་དུས་ལུན་པར་འགྲུངས་ཀྱི་དོད་འབྲུལ་
དགོས་སློབ་ལ་ཡང་གྲོས་བསྟུར་ལྷུག་པོ་བྱུང་མཐར་སྤྱི་ལོ་
ཀྱིས་ཁྲིམས་སྲིག་དགོངས་དོན་དུས་ལུན་པར་འགྲུངས་ཡིན་
ཚད་ལ་དོད་འབྲུལ་དགོས་པར་འགྲོ་མཁོ་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ལ་པར་
འགྲུངས་དོད་ལུལ་དགོས་པའི་ཕྱག་གིས་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཐག་ཚོད་
བྱུང་ཡོད། ཡང་སྣེ་སློག་སྐབས་སྐབས་ལོ་འཁོར་པའི་སྤོང་ལོར་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་
ཅིས་ཁང་གི་མཐོ་སློབ་དེ་བཞིན་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེ་བསྐྱེད་སྐྱོབ་གནང་
དགོས་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་འཆར་ཐོག་གྲོས་བསྟུར་གནང་མཐར་
སྤོང་ལོར་སྐྱོན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་དེ་བསྐྱེད་སྐྱོབ་གནང་དགོས་
པའི་ཕྱག་གིས་འབྲུལ་རྒྱུའི་གྲོས་ཚོད་ཡང་བྱུང་ཡོད། ཚོགས་
ཐེངས་འདིའི་ཐོག་འདི་བཞིན་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་སྟེང་
སྤྱི་ལོ་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥
ཉིན་ཚོགས་ཐེངས་མཐའ་མར་གཤམ་གསོལ་འདེབས་ཏེ་
དབུས་དང་བཅས་འདོན་རྗེས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་སྐྱེལ་ཡོད།

༢། དཔལ་ལྷན་དབུས་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐྱོད་སྐྱོར་མཚོགས་དང་མཇུག་བཅས་ཞུས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་བ་སྐྱོད་ཀའི་དང་
ལྷན་ཚེ་ལས་གཞིན་དབུས་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐྱོད་དཔལ་
ལྷན་སྐྱོད་སྐྱོར་མཚོགས་དང་སྐབས་བདུན་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་དང་ལྷན་
ཚེ་དབུས་པའི་ཚོགས་མི་ལྷན་རྒྱས་མཇུག་བཅས་ཞུས་ཡོད།

སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོ་མཚོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་བསྐྱོམས་སྐྱོན་སྐྱོར་ཞུས་
པ་དང་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་
དང་རིག་གཞུང་ཆེད་སྤྱི་མཐུན་སྲ་བརྟན་དགོས་གཤམ་ཆེ་བ་སོགས་
ཞུས་མཚམས་ལྷན་ཚོགས་འདིར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་བ་བརྟེན་

མེད་པར་དཔལ་ལྷན་དབུས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་སྤར་རྒྱུ་བཞེན་ལས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
གྲོན་དགོས་འཆར་དང་མ་འོངས་པ་ན་གཞུང་འབྲེལ་མཇུག་རིམ་

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྷན་སྐྱོད་སྤྱོད་མཚོག་གིས་ཐོག་མར་
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་བཞེན་ད་བར་
སྲ་བརྟན་ཡོད་པར་བསྐྱབས་བརྗོད་ཞུས་པ་དང་། དེ་ཡང་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲོན་ལྷ་བུ་ལྷན་ཚོགས་རང་ཉིད་ནས་
མཁོ་སྐྱབ་ཞུས་དགོས་པ། དཔེར་ན་འགོ་པན་སྐྱབ་ཅིས་
ཁང་ལྷ་བུ་རང་སྐྱོད་གི་སྤྲེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རང་རང་
གི་ལས་བྱེད་ལ་རྒྱུ་གྲོན་སྤུལ་སྤུལ་པ་ལྷ་བུ་ལྷན་ཚོགས་
དེ་ཡང་རང་སྐྱོད་སྤྲེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱབ་པ་དེབ་སྤྲེལ་

ཁག་ལའང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་
རྒྱབ་སྐྱོར་མཚོན་བྱེད་དུ་མགྲོན་འབོད་དགོས་པའི་རེ་བསྐྱེལ་
སོགས་ཞུས།

ཀྱི་དོད་སོགས་ལ་ཉེན་དགོས་པ་དང་བོད་མིའི་སྤྲིག་
འཛུགས་ནས་དབུས་ཞུ་མི་དགོས་པའི་འབད་བཅོན་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྤྲེལ་ཡོད་
པའི་འབྲེལ་ཡོད་སྐྱབ་པ་འཚོ་ཉེན་བྱག་གསུམ་ཁག་ནས་
དཔལ་འབྱོར་མཁོ་སྐྱབ་ཞུ་བ་དང་དེབ་སྤྲེལ་ཚོགས་ད
བུལ་ཆད་ལུས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་གཙང་སེལ་བསུ་
སྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་མཁུ་ཡོད།

༣། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བགྲེས་གཞིན་མཇུག་བཅར་ཞུས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༣ ཚེས ༣ ཉིན་རྒྱབ་སྐྱབ་ཚོད་གཉིས་དང་
བྱེད་ཀའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཁུ་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་འཕེལ་མཚོག་
དང་ཚོགས་གཞིན་སྤྲེལ་མ་ཚོ་རིང་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་བོད་
ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་བདུན་པའི་ཚོགས་
གཙོ་ཚོགས་གཞིན་དུང་ཆེ་དབུས་པའི་ཚོགས་མི་ལྷན་རྒྱས་

མཇུག་འཕྲད་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐྱབ་པ་དུང་འཚོ་ཆེ་རིང་ཐག་གཙོད་མཚོག་
གིས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་དོ་སྤྱོད་གནད་རྗེས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་དགོས་དམིགས་དང་། དུས་དང་བསྐྱབ་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཁྱིམས་ཡིག་བསྐྱར་ཞིབ་དགོས་གལ་དང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་དཀའ་ངལ་ཐོག་སྐྱབ་སེང་ཞུས།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 གི་ཚོགས་གཙུག་མཚོག་གིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་
 ལྷན་ཚོགས་འདི་བཞིན་དེ་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་དགུ་སོང་བར་
 བསྐྱབས་བརྗོད་ཞུས་པ་དང་། ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་
 གི་གསོ་བ་རིག་པའི་གོ་རྟོགས་མང་ཙམ་སྤེལ་དགོས་པ་
 དང་། གོ་རྟོགས་རི་ཙམ་སྤེལ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་ས་ཆ་མང་པོ་
 ཞིག་ལ་ལས་གཞི་སྤེལ་ཐུབ་པའི་དགོ་མཚན་ཡོད་པ་
 ཡིན། དམིགས་བསལ་གྱི་མ་ལེ་ཤི་ཡ་དང་སིང་ག་ལ་

ཡུལ་ཁུངས་སོགས་སུ་བོད་སྤྱན་གྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཐུབ་
 བ་དང་འབྲུག་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་འདྲི་བོད་ཀྱི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་ཚོགས་ཆེན་ལ་སོགས་པ་འཚོགས་དགོས་
 བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས། འགངས་ཆེ་
 བའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་ལྟ་བུར་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་མི་ཡོང་བ་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་
 ཞུ་འདོད་ཡོད་པ་བཅས་གསུངས།

༧། བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་སྤྱོད་སྤྱོར་སྤྱོད་སྤྱོར་ཁང་དུ་རྟོགས་ཞིབ་བསྐྱོད་པ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞི་
 དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ན་ལྷོ་ ༧ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ལྷན་
 ཚོགས་འོག་དེབ་སྤྱེལ་ཡོད་པའི་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
 སྤྱོད་སྤྱོར་སྤྱོད་སྤྱོར་ཁང་དེབ་སྤྱེལ་པར་འགྲུངས་ཆེད་
 ཚོགས་མི་བཞི་ལས་སྐྱབས་པའི་ཚོགས་ཚུངས་ལྷན་འཛུགས་
 གིས་རྟོགས་ཞིབ་བྱས་ཡོད། རྟོགས་ཞིབ་སྐྱབས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཆེད་ལས་ལྷན་བཅས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

རིང་མཚོགས་བྱས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་འཛོལ་བསྟེན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལགས། རྟོགས་ཞིབ་གནས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཞིབ་ལགས་དང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ཆེད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཐུབ་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུངས་དངོས་སུ་བཅས་ཡོད།

ཡིག་རྒྱགས་ཀྱི་དུས་ལུན་ཕྱག་ཚོད་གཉིས་ཡིན་པར་ཕྱག་ཚོད་གཅིག་སྤར་ཆ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟུང་བ་དང་། རྒྱགས་སྤོང་གི་ཞོར་དུ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་འཛིན་ཁང་། བཟག་དཔུང་སློབ་ཁང་། རྟན་གསོ་ཁང་། སློ་སློབ་ཁང་གསལ་རྟེན་གཉིས། དཔེ་མཛོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་སློབ་ཕྱོགས་གི་ཉལ་ཁང་སོགས་ལ་འདར་

ཉོགས་ཞིབ་བསྐྱོད་པར་གང་ལེགས་ཡོད་པ་དང་། ཉོགས་ཞིབ་ཉེན་གསུམ་པར་ཆེད་ལས་སློབ་པ་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་སློང་དང་སློབ་པ་དེབ་སྐྱེལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་སློབ་ཕྱོགས་ལ་ལམ་སྟོན་གཏམ་བཤའ་བྱས་ཡོད།

༦། གནས་ཚུལ་སྤྱི་བསྟུན་

༡༧ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ལོ་ ༡༩ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་སྤར་བཅི་ལྷན་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་བཟའ་དང་དོ་དེབ་བརྒྱུད་སྐབས་བདུན་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཚོགས་ལ་གསུང་འཕྲིན་འབྲེལ་སྐྱེལ་ལྟུང་བ་དང་སྐྱོགས་

དཔལ་ལྷན་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསུང་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་པར་གསོལ་ཇ་དང་ཞལ་ཉོག་འདེགས་འབུལ་ལྟུང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཡོངས་ཁྲུབ་སྤང་བཅི་ལྷན།

ཁ༧ སློབ་པ་དེབ་སྐྱེལ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏམ་འབེབས་གནང་བའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེབ་སྐྱེལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅ་འཛིན་སྤྱི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༠ ནས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༡ བར་སློབ་པ་གྲངས་ ༣༥ སྐྱེལ་གནང་སྟེ་ད་བར་ཁྱོད་བསྐྱོམས་སློབ་པ་གྲངས་ ༥༩ ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ལྟུང་བ་སྤོང་བེད།

༡༧ ཡིད་སྤོང་གནས་ཚུལ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་སློབ་པ་པ་སངས་ལགས་སློབ་གཞིའི་རྒྱུ་ལའི་སྐྱ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤོང་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཚང་མའི་ཚབ་ལྟུང་བྱས་ཏེ་སྤང་བ་རྗེས་བཟུང་བྱས་པ་དང་ཆབ་གཅིག་ཆེ་འདས་ཁོང་གི་ནང་མི་སྣུན་མཆེད་ཡོང་ལ་ཕྱགས་གསོ་དང་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྟུང་བ། སློབ་པ་པ་སངས་ཆེ་

རིང་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་བོད་ཆབ་མདོ་རྫོང་དུ་འབྱུངས་
 ཤིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བོད་ནས་བཅོན་གྲོལ་དུ་ཕེབས་ནས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་ཀྱི་སློན་ཅིས་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བྱས་
 ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་སློན་པ་དཀའ་བཅུ་
 པའི་མཚན་གནས་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་
 སློན་རམས་པ་ཚུང་བའི་མཚན་གནས་ཡང་བཞེས་ཡོད། སློན་
 པ་པ་སངས་ཚེ་རིང་ལགས་ནི་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ལྷག་འགོ་
 བ་ནད་པའི་དོན་དུ་བྱུག་ལས་གནང་མཐར་བཅོན་གྲོལ་བོད་
 མིའི་གཞིས་ཆགས་བདེ་སྤྱིད་གྲིང་དུ་སྐྱུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་
 ཡོད།

༢༽ ཐུགས་རྗེ་ཚེ་ལྷ།

- ༡༽ སློན་རམས་པ་སླེན་པ་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་ཉིན་སློན་དུ། ༡༠༠,༠༠༠།༠༠
- ༢༽ སློན་པ་ཚོས་འཕེལ་སྐྱེལ་བཟང་ལགས་ནས་ཉིན་སློན་དུ། ༡༠༠,༠༠༠།༠༠
- ༣༽ སློན་རམས་པ་སློབ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས་ཡིན་སློན་དུ། ༥༠,༠༠༠།༠༠
- ༤༽ སློན་པ་ཕུར་བུ་ཀུན་དགའ་ཚོས་གྲགས་ལགས་ནས་ཉིན་སློན་དུ། ༡༠,༠༥༡།༠༠
- ༥༽ སློན་དགའ་རྗེ་རྗེ་དགའ་འདུལ་ལགས་ནས་ཉིན་སློན་དུ། ༡,༡༠༠།༠༠
- ༦༽ ཨ་རི་གནས་བཞུགས་བྱམས་པ་ལགས་དང་བཟང་ལྷ་དབང་འདུལ་སློབ་མ་ལགས་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སུ་
 ཉིན་སློན་ ༤༤,༠༠༠།༠༠ ཅན་གྱི་སློབ་ཁྲིམས་འདེབས་གནང་ཡོད།
- ༧༽ སློན་དགའ་རྗེ་རྗེ་དགའ་འདུལ་ལགས་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སུ་ཉིན་སློན་ ༡༩,༤༠༠།༠༠ ཅན་གྱི་ཁ་པར་ཞལ་
 འདེབས་གནང་ཡོད།

༤༽ འབྲུང་འགྲུར་ལས་འཆར།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ རྒྱུན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༩ པ་མཚོགས་གོང་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་མི་རྣམས་ ༧ གོང་ས་མཚོགས་
 མངལ་བཅར་ལྷན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ རྒྱུན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༩ པ་ཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད།

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

Tibetan Lunar Year 2150

Vol. 38

August 2023

CONTENT

1. The 37th Board Meeting of CCTM
2. Meeting with Sikyong Penpa Tsering of Central Tibetan Administration (CTA)
3. Meeting with Speaker and Deputy Speaker of Tibetan Parliament in Exile (TPiE)
4. Inspection at Tibet and Himalaya Herbal Product
5. Visit of CCTM observer to Sorig Bumzhi Medical College of Menri Ling for their final year examination
6. News in Brief
7. Thank You Note
8. Upcoming Events

Editors: Dr. Tsering Thakchoe Drungtso

&

Dr. Dorjee Damdul

Published by: Central Council of Tibetan Medicine

CHAIRPERSON'S MESSAGE

I am honored to be the Chairman of the Central Council of Tibetan Medicine again at this critical juncture. This Medical Council (CCTM) was established on 5th of January 2004 at Dharamsala, HP, India, after passing the “Tibetan Medicine Central Council Act.2003, by the 13th Tibetan Parliament in Exile with the final approval by His Holiness the great 14th Dalai Lama.

It is registered under the Societies Registration Act. 1860 (Reg. no. 4348/C/H/R/C) and is currently located at Gangchen Kyishong, Dharamsala, Himachal Pradesh, India.

The primary role of the Council has been to register qualified doctors, to protect and safeguard patients and general public by regulating and registering standard Medical Colleges and Pharmaceutical Companies.

I, on behalf of the 7th term Executive Members of Central Council of Tibetan Medicine would like to thank all the Sowa Practitioners on trusting us to shoulder the responsibilities place on us. Despite challenges on our way, we pledge to do our best.

It was during my tenure as a Chairman of the CCTM, the legal recognition of Sowa Rigpa in India came into being. I was also called upon in the Indian Parliament during the process of Sowa Rigpa Legal Recognition together with other stakeholders such as Prof. Geshe Ngawang Samten, Vice Chancellor of Central Institute of Higher Tibetan Studies, Dr. Tsewang Tamdin, visiting personal physician of His Holiness the Dalai Lama, Director of Tibetan Medical and Astro. Institute and Lama Chosphel Zotpa, President, Himalaya Buddhist Cultural Association, Delhi and Former Vice chairman, National Commission for SC/ST Commission, Govt. of India. We were the witness how Sowa Rigpa has been legally recognized.

I hope Ayush and NCISM will give platform to CCTM wherever it is feasible and necessary for the preservation, promotion and standardization of Sowa-Rigpa.

Let us all Sowa-Rigpa practitioners come together to protect our rights and enjoy the benefits given by the law of the land.

Let's grow together.

Best wishes,

Dr. Tsering Thakchoe Drungtso

1. The 37th Board Meeting of CCTM

As per the rules and regulations of Central Council of Tibetan Medicine (CCTM), the 37th Board Meeting of CCTM was held from 1st to 5th of March 2023 at Hotel Tibet, McLeod Ganj. The meeting was attended by 12 members including the Chairman, Vice-Chairman and Secretary, executive members, the official Sowa-Rigpa doctor and office secretary of CCTM. On the first day of the meeting, the office secretary, Mrs. Tsering Youdon lak presented the annual financial statement of CCTM which was followed by a thorough discussion pertaining to the financial issues and budget preparation of CCTM. It was unanimously decided during the meeting to seek financial support from CTA and to collect all due membership fees from all the concerned registered doctors. On the 3rd day of the meeting, all the executive members discussed the issue of pharmacy renewal license fee and decided to write a letter to Men-Tsee-Khang. The council also decided to send a letter regarding the registration of Bangalore Men-Tsee-Khang College under CCTM. The meeting successfully concluded with 15 resolutions on the 5th of March 2023.

2. Meeting with Sikyong Penpa Tsering of Central Tibetan Administration

On 4th March 2023 at 2:30pm, all the 7th

term executive members of Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) met with Sikyong Penpa Tsering lak. During the meeting, the CCTM Chairman shared a report of his recent official visit to the National Institute of Sowa-Rigpa (NISR), Leh, Ladakh and the council's financial difficulties and challenges in implementing its regulations. The urgent need for financial support from the Central Tibetan Administration (CTA) to ensure smooth functioning of the council as well as the need for official recognition to strengthen its position were expressed. By appreciating the efforts laid by the council so far, Sikyong Penpa Tsering lak however, expressed the inability of CTA to support the daily expenses and staff salaries of the council. He further suggested the council put extra efforts in becoming more self-reliant like Men-Tsee-Khang by collecting funds from registered doctors or exploring other internal revenue earning methods to help sustain the council's operations.

3. Meeting with Speaker and Deputy Speaker of Tibetan Parliament in Exile

On 3rd March 2023 at 2:30pm, all the 7th term executive members of Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) met with Speaker Khenpo Sonam Tenphel lak and Deputy Speaker Mrs. Dolma Tsering lak of the Tibetan Parliament in Exile (TPiE). During the

meeting, CCTM chairman introduced the executive members and briefed about the importance of the council. He raised the concern for the need of re-examination of the existing rules and regulations of the council to ensure its up-to-date and effective functioning. Additionally, he emphasized on the need to address the council's financial problem to maintain its financial stability. By appreciating the council's continued efforts over the past 19 years, Speaker Khenpo Sonam Tenphel lak reiterated the importance of spreading awareness about Sowa-Rigpa for the promotion and preservation of this traditional system of medicine and more importantly to benefit more people through Sowa-Rigpa and its Healing practice. He further suggested the need for introducing and promoting awareness on Sowa-Rigpa in countries such as Sri Lanka and Malaysia that could significantly benefit these communities and the need for organizing conferences or workshops in countries such as Bhutan and Nepal to facilitate knowledge exchange and collaboration among practitioners and enthusiasts. The speaker expressed that TPiE can help ensure financial stability and thereby support the ongoing efforts to promote Sowa-Rigpa and related activities.

4. Inspection at Tibet and Himalaya Herbal Product

As per the rules and regulations of the Central Council of Tibetan Medicine

(CCTM), a four member committee visited the Tibet and Himalaya Herbal Product pharmacy in Dharamsala on 21st April 2023, for the renewal of its pharmacy license under CCTM. The inspection committee consisted of Dr. Penpa Tsering lak, a pharmacy expert, Dr. Tsering Tsamchoe lak, a member of the Health Department. CTA, Mr. Tashi lak, a member of Tibetan Settlement Office and Dr. Thupten Kunphel, the official Sowa-Rigpa doctor of CCTM. This Pharmacy, privately owned by Dr. Lobsang Soepa lak, is registered under B section category pharmacy as per CCTM rules and regulations with 5 staff and one outpatient department for 10 years. The head of the pharmacy, Dr. Lobsang Soepa lak was informed to ensure thorough and timely inspection of all the units of his pharmacy on a regular basis, the need for up-gradation of the drying area and the importance to ensure environment friendly methods while manufacturing medicines.

5. Inspection at Sorig Bumzhi Medical College of Menri Ling

As per the rules & regulations of Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) Dr. Thupten Kunphel visited Sorig-Bumzhi Menriling College, Dholanji to observe their final exam scheduled on 24th, 26th and 28th of April, 2023. The exam paper was set by the indigenous Bum zhi Sorig School in Nepal and the college was advised to extend their present exam

duration from two hours to three. Along the exam inspection, Dr. Thupten Kunphel took this opportunity to visit the various units of the college, including the classrooms, outpatient department, Sanatorium, major and minor libraries and the hostel which were all found in good condition. On the third day of the inspection Dr. Thupten Kunphel gave an introductory talk about the administration of CCTM and the registration procedure of the Sowa-Rigpa doctors under CCTM, followed by a brief advice to the students.

6. News in Brief

1. The 19th Foundation Day of the Central Council of Tibetan Medicine

On 5th Jan 2023, Central Council of Tibetan Medicine celebrated its 19th foundation day. The Chairman's Message for the day was circulated on facebook and CCTM's official website. In the presence of all the staff of the Health department, CTA, the Chairman talked about the significance of the day which was followed by tea and sweets distribution. It brought back memories of the council's initial days and inspired the people involved to carry forward the legacy.

2. Doctor registration update

Three Tibetan Medical Practitioners were registered under Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) from 30th Dec 2022 to 1st July 2023, thus, totaling to 598 registered Tibetan Medical

Practitioners till date.

3. Condolence Message

On behalf of all the registered Sowa-Rigpa doctors, Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) would like to extend our heartfelt condolences on the demise of Dr. Passang Tsering lak, a registered doctor under CCTM and resident of Dekyiling Tibetan settlement, Dehradun. Our thoughts are with his family during this difficult time. The life journey of Dr. Passang Tsering lak has been truly remarkable. Born in 1973 in Cham-Dho, Tibet, he fled to exile, India in 1992. In 1993 he began his studies at Men-Tsee-Khang College, Dharamsala and successfully completed his Kachupa degree on 23rd March 1998. His dedication to learning continued, and on 23rd March 2010, he earned his Menrampa Chungwa degree. His accomplishments and contributions as a doctor and an individual will be remembered and cherished forever. Dr. Passang Tsering lak dedicated 23 years of his life to medical service which exemplifies his commitment and passion for helping others.

7. Thank You Note

1. Dr. Penpa Tsering lak Rs. 100,000.00
2. Dr. Chephel Kalsang lak Rs. 100,000.00
3. Dr. Lobsang Tsultrim lak Rs. 50,000.00
4. Dr. Phurbu Kunga Chotak lak Rs. 10,042.00
5. Dr. Dorjee Damdul Rs. 1,100.00
6. USA resident Mr. Jampa lak and wife Mrs. Wangdue Dolma Lak has donated computer worth Rs. 66,000.00 to CCTM office.
7. Dr. Dorjee Damdul lak has donated Mobile Phone worth Rs. 18,900.00 to CCTM office.

8. Upcoming Event

- * In September 2023 the 7th Term executive members of CCTM will request an audience with H.H the 14th Dalai Lama before the commencement of its 38th Board meeting.
- * The 38th Board meeting of CCTM will be held in September 2023.

Details of CCTM Bank Accounts:

Account Name	:	Central Council of Tibetan Medicine
Account No.	:	20590110016886
IFSC Code	:	UCBA0002059
MICR Code	:	176028096
Address	:	UCO Bank, CTA, Dharamsala, Distt. Kangra, (H.P.) INDIA

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Dept. of Health Building, Gangchen Kyishong, Dharamsala-176215, Distt. Kangra,
Himachal Pradesh, North India | Telephone : + 91 1892 226462 / 8629006677 / 9816095637
Email: chethoe@yahoo.com / cctm2004@gmail.com | Website: www.tibmedcouncil.org